

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

6. června 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Postupy při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby – Směrnice 2014/24/EU – Článek 10 písm. c) a písm. d) body i), ii) a v) – Platnost – Působnost – Vyloučení rozhodčích a smírčích služeb a některých právních služeb – Zásady rovného zacházení a subsidiarity – Články 49 a 56 SFEU“

Ve věci C-264/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Grondwettelijk Hof (Ústavní soud, Belgie) ze dne 29. března 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 13. dubna 2018, v řízení

P. M.,

N. G.d.M.,

P. V.d.S.

proti

Ministerraad,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení E. Regan (zpravodaj), předseda senátu, C. Lycourgos, E. Juhász, M. Ilešič a I. Jarukaitis, soudci,

generální advokát: M. Bobek,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za P. M., P. V.d.S. a N. G.d.M., P. Vandem Castelem, advocaat,
- za belgickou vládu J.-C. Halleuxem a P. Cottinem jakož i L. Van den Broeck a C. Pochet, jako zmocněnci, ve spolupráci s D. D’Hooghem, C. Mathieu a P. Wytinckem, advocaten,
- za českou vládu M. Smolkem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: nizozemština.

- za řeckou vládu M. Tassopoulou, S. Papaioannou a S. Charitaki, jako zmocněnkyněmi,
- za kyperskou vládu D. Kalli a E. Zachariadou, jako zmocněnkyněmi,
- za Evropský parlament A. Pospíšilovou Padowskou a R. van de Westelakenem, jako zmocněnci,
- za Radu Evropské unie M. Balta a F. Naertem, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi L. Haasbeek a P. Ondrůškem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 10 písm. c) a písm. d) bodů i), ii) a v) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. 2014, L 94, s. 65).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi P. M., N. G.d.M. a P. V.d.S. na jedné straně a Ministerraad (Rada ministrů, Belgie) na straně druhé ve věci vyloučení některých právních služeb z postupů při zadávání veřejných zakázek belgickými právními předpisy provádějícími ustanovení směrnice 2014/24.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 1, 4, 24 a 25 odůvodnění směrnice 2014/24 stanoví:

„(1) Zadávání veřejných zakázek orgány nebo jménem orgánů členských států musí být v souladu se zásadami zakotvenými ve Smlouvě [FEU], zejména zásadami volného pohybu zboží, svobody usazování a volného pohybu služeb, jakož i se zásadami z nich vyplývajícími, jako je rovné zacházení, zákaz diskriminace, vzájemné uznávání, proporcionalita a transparentnost. Pro veřejné zakázky, které převyšují určitou hodnotu, by však měla být vypracována ustanovení koordinující vnitrostátní postupy při zadávání veřejných zakázek, aby se zajistilo uplatňování uvedených zásad v praxi a otevření zadávání veřejných zakázek hospodářské soutěži.

[...]

(4) Vzhledem ke stále rozmanitějším formám činnosti veřejných orgánů je nutné jasněji definovat samotný pojem zadávání veřejných zakázek. Toto vyjasnění by však samo o sobě nemělo rozšiřovat oblast působnosti této směrnice ve srovnání s oblastí působnosti směrnice [Evropského parlamentu a Rady] 2004/18/ES [ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (Úř. věst. 2004, L 134, s. 114; Zvl. vyd. 06/07, s. 132)]. Cílem pravidel Unie pro zadávání veřejných zakázek není pokrýt všechny formy vynakládání veřejných peněžních prostředků, ale pouze ty, jejichž cílem je pořízení stavebních prací, dodávek nebo služeb za úplaty prostřednictvím veřejné zakázky. [...]

[...]

(24) Mělo by se připomenout, že rozhodčí a smírčí služby a další obdobné formy alternativního řešení sporů poskytují obvykle subjekty nebo jedinci určení či vybraní způsobem, který se nemůže řídit pravidly pro zadávání veřejných zakázek. Mělo by být vyjasněno, že na veřejné zakázky na poskytování těchto služeb se tato směrnice nevztahuje, a to bez ohledu na to, jak jsou podle vnitrostátního práva označeny.

(25) Určitý počet právních služeb je poskytován ze strany poskytovatelů služeb určených soudem členského státu, zahrnuje zastupování klientů v soudních řízeních právníky, musí být poskytován notáři či je spojen s výkonem úřední moci. Takové právní služby jsou obvykle poskytovány subjekty nebo jedinci určenými či vybranými způsobem, který se nemůže řídit pravidly pro zadávání veřejných zakázek, jak tomu může být například při určování státních zástupců v některých členských státech. Tyto právní služby by proto měly být z oblasti působnosti této směrnice vyjmuty.“

4 Článek 10 této směrnice, nadepsaný „Zvláštní výjimky pro veřejné zakázky na služby“, v písmenech c) a d) stanoví:

„Tato směrnice se nevztahuje na veřejné zakázky na služby, které se týkají:

[...]

c) rozhodčích a smírčích služeb;

d) kterékoli z těchto právních služeb:

i) právní zastupování klienta advokátem ve smyslu článku 1 směrnice Rady 77/249/EHS [ze dne 22. března 1977 o usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb advokátů (Úř. věst. 1977, L 78, s. 17; Zvl. vyd. 06/01, s. 52)]

– v rozhodčím či smírčím řízení konaném v členském státě, třetí zemi nebo u mezinárodního arbitrážního či smírčího orgánu nebo

– v soudních řízeních u soudů nebo veřejných orgánů členského státu nebo třetí země nebo u mezinárodních soudů, nebo orgánů,

ii) právní poradenství poskytované při přípravě na řízení uvedená v bodě i) tohoto písmene, nebo pokud okolnosti nasvědčují tomu, že dotčená věc se s vysokou pravděpodobností stane předmětem takového řízení, za podmínky, že toto poradenství je poskytováno advokátem ve smyslu článku 1 směrnice [77/249],

[...]

v) jiné právní služby, které jsou v daném členském státě spojeny, byť i příležitostně, s výkonem úřední moci“.

Belgické právo

5 Zákonem o veřejných zakázkách ze dne 17. června 2016 (*Moniteur belge* ze dne 14. července 2016, s. 44219) belgický zákonodárce přepracoval pravidla pro zadávání zakázek a uvedl své právní předpisy do souladu se směrnicí 2014/24. Článek 28 tohoto zákona stanoví:

„§ 1. S výhradou odstavce 2 tento zákon neplatí pro veřejné zakázky na služby, jejichž předmětem jsou:

[...]

3° rozhodčí a smírčí služby;

4° kterákoli z těchto právních služeb:

- a) právní zastupování klienta advokátem ve smyslu článku 1 směrnice [77/249]:
 - i. v rozhodčím či smířčím řízení konaném v členském státě, třetí zemi nebo u mezinárodního arbitrážního či smířčího orgánu nebo
 - ii. v soudních řízeních u soudů, soudních dvorů nebo veřejných orgánů členského státu nebo třetí země nebo u mezinárodních soudů, nebo orgánů,
- b) právní poradenství poskytované při přípravě na řízení uvedená v písm. a), nebo pokud okolnosti nasvědčují tomu, že dotčená věc se s vysokou pravděpodobností stane předmětem takového řízení, za podmínky, že toto poradenství je poskytováno advokátem ve smyslu článku 1 výše uvedené směrnice [77/249],

[...]

- e) jiné právní služby, které jsou v království spojeny, byť i příležitostně, s výkonem úřední moci,

[...]

§ 2. Král může v případech, které sám určí, stanovit pravidla pro zadávání, jimž podléhají zakázky uvedené v odstavci 1 bodu 4 písm. a) a b).“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 6 Dne 16. ledna 2017 P. M., N. G.d.M. a P. V.d.S., žalobci v původním řízení, advokáti a osoby s ukončeným právním vzděláním, podali u předkládajícího soudu Grondwettelijk Hof (Ústavní soud, Belgie) žalobu na neplatnost proti ustanovením zákona o veřejných zakázkách, která vylučují určité právní služby, jakož i některé rozhodčí a smířčí služby z působnosti uvedeného zákona.
- 7 Žalobci v původním řízení tvrdí, že tato ustanovení vytvářejí v rozsahu, v němž mají za následek vyjmutí zadání služeb uvedených v těchto ustanoveních z pravidel pro zadávání veřejných zakázek stanovených uvedeným zákonem, rozdílné zacházení, které nemůže být odůvodněné.
- 8 Předkládající soud se proto domnívá, že vyvstává otázka, zda vyloučení těchto služeb z postupů při zadávání veřejných zakázek narušuje cíle, jež sledoval unijní zákonodárce přijetím směrnice 2014/24, které se týkají volné hospodářské soutěže, volného pohybu služeb a svobody usazování, a zda zásady subsidiarity a rovného zacházení neměly vést k harmonizaci pravidel unijního práva rovněž s ohledem na tyto služby.
- 9 Podle tohoto soudu je pro účely posouzení ústavnosti vnitrostátních právních předpisů, jejichž zrušení je před ním požadováno, nezbytné zkoumat, zda ustanovení čl. 10 písm. c) a písm. d) bodů i), ii) a v) této směrnice jsou slučitelná se zásadami rovného zacházení a subsidiarity, jakož i články 49 a 56 SFEU.
- 10 Za těchto podmínek se Grondwettelijk Hof (Ústavní soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je čl. 10 [písm. c) a písm. d) body i), ii) a v)] směrnice [2014/24] slučitelný se zásadou rovnosti, případně ve spojení se zásadou subsidiarity a s články 49 a 56 [SFEU], nevztahují-li se na zde uvedené služby pravidla pro zadávání veřejných zakázek stanovená ve výše uvedené směrnici, která přitom garantují volnou hospodářskou soutěž a volný pohyb při zadávání veřejných zakázek na služby?“

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 11 Česká a kyperská vláda zpochybňují přípustnost položené otázky, a tudíž žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 12 Česká vláda tvrdí, že tato otázka nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, který se týká otázky, zda belgická ústava nebrání tomu, aby vnitrostátní právo vylučovalo z působnosti vnitrostátních pravidel v oblasti zadávání veřejných zakázek některé právní služby rovněž vyloučené z působnosti směrnice 2014/24. Unijní právo nevyžaduje, aby členský stát zahrnul dotčené služby do působnosti vnitrostátních pravidel provádějících směrnici. Tato otázka by proto měla být posuzována pouze podle belgické ústavy.
- 13 Kyperská vláda tvrdí, že předběžná otázka se týká souladu čl. 10 písm. c) a písm. d) bodů i), ii) a v) této směrnice s články 49 a 56 SFEU. Každé vnitrostátní opatření, které bylo předmětem plné harmonizace na úrovni Unie, musí být přitom posuzováno ve vztahu k ustanovením tohoto harmonizačního opatření, a nikoli ve vztahu k ustanovením primárního práva.
- 14 V tomto ohledu je třeba připomenout, že pokud před vnitrostátním soudem vyvstane otázka platnosti aktu přijatého unijními orgány, přísluší tomuto soudu, aby rozhodl, zda je v tomto ohledu nezbytné rozhodnutí k vynesení jeho rozsudku, a tudíž požádal Soudní dvůr o rozhodnutí o této otázce. Proto týkají-li se otázky předložené vnitrostátním soudem platnosti ustanovení unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen o nich rozhodnout [rozsudek ze dne 11. listopadu 1997, Eurotunnel a další, C-408/95, EU:C:1997:532, bod 19, ze dne 10. prosince 2002, British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco, C-491/01, EU:C:2002:741, bod 34, jakož i ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 49].
- 15 Soudní dvůr může odmítnout rozhodnout o předběžné otázce podané vnitrostátním soudem ve smyslu článku 267 SFEU mimo jiné pouze tehdy, pokud nejsou dodrženy požadavky na obsah žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, které jsou uvedeny v článku 94 jednacího řádu Soudního dvora, nebo pokud je zjevné, že výklad nebo posouzení platnosti unijního pravidla, o které vnitrostátní soud žádá, nemají žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení nebo jestliže se jedná o hypotetický problém (rozsudek ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 50).
- 16 V projednávané věci z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že vnitrostátní předpisy dotčené ve věci v původním řízení, jejichž zrušení je požadováno před předkládajícím soudem, se týkají zákona, kterým se provádí směrnice 2014/24 do belgického práva a mimo jiné vyloučení některých právních služeb z působnosti této směrnice.
- 17 Za těchto okolností, v rozporu s tvrzením české vlády a kyperské vlády, není otázka platnosti čl. 10 písm. c) a písm. d) bodů i), ii) a v) směrnice 2014/24 pro výsledek sporu v původním řízení irelevantní. V případě, že by vyloučení stanovené v uvedených ustanoveních bylo považováno za neplatné, musely by totiž ustanovení, jejichž zrušení je požadováno před předkládajícím soudem, být považována za odporující unijnímu právu.
- 18 Z předcházejících úvah tak vyplývá, že položená otázka, a tedy i žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, jsou přípustné.

K předběžné otázce

- 19 Svou otázkou předkládající soud v podstatě Soudní dvůr žádá o to, aby rozhodl o platnosti čl. 10 písm. c) a písm. d) bodů i), ii) a v) směrnice 2014/24 s ohledem na zásady rovného zacházení a subsidiarity, jakož i články 49 a 56 SFEU.

- 20 Pokud jde zaprvé o zásadu subsidiarity a dodržení článků 49 a 56 SFEU, je třeba na jedné straně připomenout, že zásada subsidiarity, stanovená v čl. 5 odst. 3 SEU, stanoví, že Unie jedná v oblastech, které nespádají do její výlučné pravomoci, pouze tehdy a do té míry, pokud cílů zamýšlené činnosti nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, a proto jich z důvodu jejich rozsahu či účinků může být lépe dosaženo na úrovni Unie (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. května 2016, Philip Morris Brands a další, C-547/14, EU:C:2016:325, bod 215 a citovaná judikatura).
- 21 Ze skutečnosti, že unijní zákonodárce vyloučil z působnosti směrnice 2014/24 služby uvedené v jejím čl. 10 písm. c) a písm. d) bodech i), ii) a v) nutně vyplývá, že se tímto domníval, že přísluší vnitrostátním zákonodárcům, aby určili, zda by tyto služby měly podléhat pravidlům pro zadávání veřejných zakázek.
- 22 Nelze tedy tvrdit, že tato ustanovení byla přijata v rozporu se zásadou subsidiarity.
- 23 Na druhé straně, pokud jde naopak o dodržování článků 49 a 56 SFEU, první bod odůvodnění směrnice 2014/24 uvádí, že zadávání veřejných zakázek orgány nebo jménem orgánů členských států musí být v souladu se zásadami zakotvenými ve Smlouvě o FEU, zejména zásadami svobody usazování a volného pohybu služeb.
- 24 Podle ustálené judikatury Soudního dvora je totiž účelem koordinace postupů zadávání veřejných zakázek na úrovni Unie odstranění překážek volnému pohybu služeb a zboží, které tyto postupy mohou vytvořit, a tedy ochrana zájmů hospodářských subjektů usazených v členském státě, které si přejí nabízet zboží nebo služby zadavatelům usazeným v jiném členském státě (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. listopadu 2007, Komise v. Irsko, C-507/03, EU:C:2007:676, bod 27 a citovaná judikatura).
- 25 Z toho však nevyplývá, že vyloučením služeb uvedených v čl. 10 písm. c) a písm. d) bodech i), ii) a v) směrnice 2014/24 z její působnosti, a tudíž tím, že nezavazuje členské státy, aby je podrobily pravidlům pro zadávání veřejných zakázek, tato směrnice porušuje svobody zaručené Smlouvami.
- 26 Pokud jde zadruhé o posuzovací pravomoc zákonodárce Unie a obecnou zásadu rovného zacházení, podle ustálené judikatury Soudního dvora Soudní dvůr přiznal unijnímu zákonodárci v rámci výkonu pravomocí, které mu jsou svěřeny, širokou posuzovací pravomoc, pokud jeho činnost předpokládá volby politické, ekonomické a sociální povahy a pokud má normotvůrce provést komplexní posouzení a hodnocení (rozsudek ze dne 16. prosince 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine a další, C-127/07, EU:C:2008:728, bod 57, jakož i ze dne 30. ledna 2019, Planta Tabak, C-220/17, EU:C:2019:76, bod 44). Legalita takového opatření může být narušena pouze zjevně nepřiměřeným charakterem opatření přijatého v této oblasti ve vztahu k cíli, který hodlají příslušné orgány sledovat (rozsudek ze dne 14. prosince 2004, Swedish Match, C-210/03, EU:C:2004:802, bod 48).
- 27 Avšak i když má takovou pravomoc, je unijní zákonodárce povinen založit svůj výběr na objektivních a vhodných kritériích ve vztahu k cíli sledovanému dotčenými právními předpisy (rozsudek ze dne 16. prosince 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine a další, C-127/07, EU:C:2008:728, bod 58).
- 28 Kromě toho podle ustálené judikatury Soudního dvora zásada rovného zacházení jakožto obecná zásada unijního práva vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno (rozsudek ze dne 16. prosince 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine a další, C-127/07, EU:C:2008:728, bod 23 a citovaná judikatura).

- 29 Srovnatelnost odlišných situací se posuzuje s ohledem na veškeré prvky, které je charakterizují. Takové prvky musí být zejména určeny a posuzovány ve světle předmětu a cíle aktu Unie, který zakládá dotčené odlišení. Mimoto musí být zohledněny zásady a cíle oblasti, do níž dotčený akt spadá (rozsudky ze dne 12. května 2011, Lucembursko v. Parlament a Rada, C-176/09, EU:C:2011:290, bod 32, jakož i ze dne 30. ledna 2019, Planta Tabak, C-220/17, EU:C:2019:76, bod 37).
- 30 Platnost čl. 10 písm. c) a písm. d) bodů i), ii) a v) směrnice 2014/24, pokud jde o zásadu rovného zacházení, je třeba zkoumat ve světle těchto zásad.
- 31 Pokud jde tedy zaprvé o rozhodčí a smírčí služby uvedené v čl. 10 písm. c) směrnice 2014/24, bod 24 odůvodnění této směrnice uvádí, že subjekty nebo jedinci poskytující rozhodčí a smírčí služby a další obdobné formy alternativního řešení sporů jsou vybíráni způsobem, který se nemůže řídit pravidly pro zadávání veřejných zakázek.
- 32 Rozhodci a smírčí rozhodci totiž musejí být vždy přijati všemi stranami sporu a jsou určeni vzájemnou dohodou. Veřejný subjekt, který zahajuje postup zadávání veřejných zakázek pro rozhodčí a smírčí služby, proto nemůže vnutit druhé straně úspěšného uchazeče této zakázky jako společného rozhodce nebo smírčího rozhodce.
- 33 Vzhledem k jejich objektivním vlastnostem proto nejsou rozhodčí a smírčí služby uvedené v čl. 10 písm. c) srovnatelné s ostatními službami zahrnutými do působnosti směrnice 2014/24. Z toho vyplývá, že unijní zákonodárce mohl v rámci své posuzovací pravomoci vyloučit služby uvedené v článku 10 písm. c) z působnosti této směrnice, aniž by tím byla porušena zásada rovného zacházení.
- 34 Zadruhé, pokud jde o služby poskytované advokáty uvedené v čl. 10 písm. d) bodech i) a ii) směrnice 2014/24, z bodu 25 odůvodnění této směrnice vyplývá, že unijní zákonodárce vzal v úvahu skutečnost, že takové právní služby obvykle poskytují subjekty nebo osoby, které jsou určeny nebo vybrány způsobem, který v některých členských státech nemůže podléhat pravidlům pro zadávání veřejných zakázek, takže tyto právní služby by proto měly být z oblasti působnosti uvedené směrnice vyjmuty.
- 35 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že čl. 10 písm. d) body i) a ii) směrnice 2014/24 nevylučuje veškeré služby, které mohou být poskytnuty advokátem ve prospěch veřejného zadavatele z působnosti uvedené směrnice, ale pouze právní zastupování klienta v rozhodčím či smírčím řízení konaném u mezinárodního arbitrážního či smírčího orgánu nebo v soudních řízeních u soudů nebo veřejných orgánů členského státu nebo třetí země nebo u mezinárodních soudů, nebo orgánů, jakož i právní poradenství poskytované při přípravě na takové řízení nebo při pravděpodobnosti takového řízení. Takové služby poskytované advokátem jsou koncipovány pouze v rámci vztahu *intuitu personae* mezi advokátem a jeho klientem, který se vyznačuje nejprísnější důvěrností.
- 36 Na jedné straně takový vztah *intuitu personae* mezi advokátem a jeho klientem, charakterizovaný svobodnou volbou svého obhájce a vztahem důvěry, který spojuje klienta s jeho advokátem, ztěžuje objektivní popis očekávané kvality služeb, jež mají být poskytnuty.
- 37 Na druhé straně důvěrnost vztahu mezi advokátem a jeho klientem, jehož předmětem je, zejména za okolností popsaných v bodě 35 tohoto rozsudku, jak zajištění plného výkonu práva jednotlivců na obhajobu, tak i ochrana požadavku, aby měl každý jednotlivec možnost obrátit se svobodně na svého advokáta (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 18. května 1982, AM & S Europe v. Komise, 155/79, EU:C:1982:157, bod 18), by mohla být ohrožena povinností veřejného zadavatele upřesnit podmínky pro zadání takové zakázky, jakož i povinností zveřejnění, které podléhají takové podmínky.

- 38 Z toho vyplývá, že služby uvedené v čl. 10 písm. d) bodech i) a ii) směrnice 2014/24 nejsou s ohledem na jejich objektivní charakteristiky srovnatelné s ostatními službami zahrnutými do působnosti této směrnice. Vzhledem k tomuto objektivnímu rozdílu mohl unijní normotvůrce rovněž v rámci své posuzovací pravomoci tyto služby vyjmout z působnosti uvedené směrnice, aniž došlo porušení zásady rovného zacházení.
- 39 Zatřetí, pokud jde o právní služby týkající se činností, které se týkají, byť jen příležitostně, výkonu veřejné moci, uvedené v čl. 10 písm. d) bodě v) směrnice 2014/24, tyto činnosti, a tedy tyto služby, jsou podle článku 51 SFEU vyloučeny z působnosti ustanovení této smlouvy, které se týkají svobody usazování, a ustanovení týkajících se volného pohybu služeb podle článku 62 SFEU. Takové služby se odlišují od služeb spadajících do působnosti této směrnice tím, že se přímo nebo nepřímo podílejí na výkonu veřejné moci a na funkcích, jejichž cílem je ochrana obecných zájmů státu nebo jiných veřejnoprávních korporací.
- 40 Z toho vyplývá, že právní služby, které jsou ze samotné své povahy spojeny, byť jen příležitostně, s výkonem veřejné moci, nejsou vzhledem ke svým objektivním vlastnostem srovnatelné s ostatními službami zahrnutými do působnosti směrnice. Vzhledem k tomuto objektivnímu rozdílu mohl unijní normotvůrce opět v rámci své posuzovací pravomoci tyto služby vyjmout z působnosti směrnice 2014/24, aniž došlo porušení zásady rovného zacházení.
- 41 Zkoumání ustanovení čl. 10 písm. c) a písm. d) bodů i), ii) a v) směrnice 2014/24 tudíž neodhalilo žádnou skutečnost, která by mohla ovlivnit jejich platnost s ohledem na zásadu rovného zacházení a subsidiarity, jakož i články 49 a 56 SFEU.
- 42 Vzhledem k předcházejícím úvahám je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že zkoumání této otázky neodhalilo žádnou skutečnost, která by mohla ovlivnit platnost ustanovení čl. 10 písm. c) a písm. d) bodů i), ii) a v) směrnice 2014/24 s ohledem na zásady rovného zacházení a subsidiarity, jakož i články 49 a 56 SFEU.

K nákladům řízení

- 43 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Zkoumání otázky neodhalilo žádnou skutečnost, která by mohla ovlivnit platnost ustanovení čl. 10 písm. c) a písm. d) bodů i), ii) a v) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES s ohledem na zásady rovného zacházení a subsidiarity, jakož i články 49 a 56 SFEU.

Podpisy.